Yttrande över Universitetskanslersämbetets rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården – redovisning av ett regeringsuppdrag

24

LS 2017-0714

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-08-16

LS 2017-0714

Landstingsstyrelsen

Yttrande över Universitetskanslersämbetets rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården – redovisning av ett regeringsuppdrag

Föredragande landstingsråd: Peter Carpelan

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att lämna yttrande över Universitetskanslersämbetets rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Utbildningsdepartementet över Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården (U2017/00778/UH) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting har givits möjlighet att lämna synpunkter över Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården (U2017/00778/UH).

Universitetskanslerämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag att lämna förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården. UKÄ föreslår att den nya yrkesexamen får namnet Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen samt att den placeras på avancerad nivå om 60 högskolepoäng.

Förslaget innebär således att en person först behöver genomgå socionomutbildning om 210 högskolepoäng (3,5 år) och därefter en vidareutbildning motsvarande 60 högskolepoäng (1 år) för att kunna arbeta

som kurator inom hälso- och sjukvården. Landstinget anser att det vore mer adekvat att i stället se över socionomutbildningen för att därigenom kunna ta ett samlat grepp över hela utbildningsstrukturen för socionomer.

Landstinget ser nämligen en överhängande risk med att en tudelad utbildning kan få personer att avstå från att vidareutbilda sig efter socionomexamen för att även erhålla yrkesexamen. Detta kan inverka menligt på den framtida kompetensförsörjningen av kuratorer inom hälso- och sjukvården.

Vidare anser landstinget att arbetsgivarnas roll behöver förtydligas i förslaget. Endast lärosätenas roll att säkerställa tillräckligt många utbildningsplatser samt utbildning av handledare nämns. Landstinget vill därför understryka att det är arbetsgivarna som tillhandahåller platser för den verksamhetsförlagda utbildningen och handledarresurser. Därutöver behöver ersättningen till landstingen/regionerna för socionomstudenter ses över för att den framöver ska täcka de faktiska kostnaderna för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Slutligen, vill landstinget påpeka att det vore önskvärt att det föreslagna självständiga arbetet på avancerad nivå lades upp i samverkan med arbetsgivaren.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 juli 2017
Förslag till yttrande
Rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvård

Irene Svenonius

Peter Carpelan

Gustaf Drougge

Stockholms läns landsting

2017-07-13
LS 2017-0714

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Strategisk kompetensförsörjning
Kristina Pesula

Utbildningsdepartementet

Yttrande över Universitetskanslersämbetets rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården – redovisning av ett regeringsuppdrag

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att lämna yttrande över Universitetskanslersämbetets rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården. (U2017/00778/UH)

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 juli 2017
Förslag till yttrande
Rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvård

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Utbildningsdepartementet över Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården (U2017/00778/UH) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag att lämna förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvård.

UKÄ föreslår att den nya yrkesexamen får namnet Hälso-och sjukvårdskuratorsexamen, att den placeras på avancerad nivå med en omfattning på 60 högskolepoäng, vilket förvaltningen anser vara bra.

Förvaltningen menar dock att det finns negativa konsekvenser av att utbildningen blir orimligt lång med dagens utbildningsstruktur. Förslagen till examensbeskrivningarna behöver utvecklas gällande krav på kunskap och förmåga kring behandlingsmetoder och samtalsmetodik. Konsekvensbeskrivningarna, både de ekonomiska och avseende kompetensförsörjning, är otillräckliga i UKÄ:s förslag.

Bakgrund
Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag att lämna förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården.

I uppdraget till UKÄ angavs att Socialstyrelsens rapport Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvård (2014) ska ”tjäna som underlag och beaktas” samt att uppdraget ska utföras i nära dialog med Socialstyrelsen. Socialstyrelsen bedömde i sin rapport att det ur patientsäkerhetsperspektiv finns skäl att införa legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården.

UKÄ föreslår i sin rapport att den nya examen ska placeras på avancerad nivå och omfatta 60 högskolepoäng, inklusive krav på ett självständigt arbete. En del av utbildningen bör vara verksamhetsförlagd. Den nya yrkesexamen förslås få namnet ”hälso- och sjukvårdskuratorsexamen”.

I UKÄ:s uppdrag angavs att behörighetskravet till den nya utbildningen ska vara avlagd socionomexamen eller motsvarande examen på grundnivå.

Överväganden
Förvaltningen anser att utredningens förslag att det inrättas en yrkesexamen för hälso-och sjukvårdskuratorer på avancerad nivå är relevant ur ett patientsäkerhetsperspektiv.

Förvaltningen vill också lyfta fram tänkbara konsekvenser av att utbildningen, för yrkesexamen som kurator i hälso-och sjukvården, blir orimligt lång. Förslaget innebär att en person först ska genomgå en utbildning till socionom om 210 högskolepoäng (3,5 år) därefter en vidareutbildning på ytterligare 60 högskolepoäng (1 år) för att kunna arbeta som kurator inom hälso-och sjukvården. Förvaltningen menar att det vore

en fördel att istället se över hela socionomutbildningen och ta ett samlat grepp om utbildningsstrukturen för socionomer.

Risken finns att en för lång utbildning kan få personer att avstå från att utbilda sig vidare efter socionomexamen för att få yrkesexamen, vilket kan få betydande påverkan på framtida kompetensförsörjning av hälso-och sjukvårdskuratorer.

En del av utbildningen föreslås vara verksamhetsförlagd, vilket förvaltningen tycker är viktigt och bra. I UKÄ:s rapport saknas dock konsekvensbeskrivningarna ur ett arbetsgivarperspektiv. Endast lärosätena roll att säkerställa tillräckligt många platser samt utbildning av handledare nämns. Förvaltningen vill understryka att det är arbetsgivaren som tillhandahåller platser för verksamhetsförlagda utbildningen och handledarresurser. Ersättning till landstinget på en nivå som täcker kostnaderna för detta måste säkerställas. Redan idag är ersättningen för socionomstudenter för låg för att täcka de faktiska kostnaderna.

Förvaltningen delar UKÄ:s bedömning om att ett självständigt arbete ska ingå i likhet med flera andra yrkesexamina på avancerad nivå. Det vore önskvärt att arbetet lades upp i samverkan med arbetsgivaren.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Ulf Åkesson
Tf. personaldirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Utbildningsdepartementet
SLL Personal

Godkänd av Malin Frenning, 2017-08-16

Landstingsstyrelsen

YTTRANDE
2017-08-29

LS 2017-0714

Utbildningsdepartementet

Yttrande från Stockholms läns landsting på Universitetskanslersämbetets rapport Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso-och sjukvården (U2017/00778/UH)

Yttrande

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Universitetskanslersämbetets förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården.

Generella synpunkter

Universitetskanslersämbetets (UKÄ) förslag har i enlighet med sitt uppdrag använt Socialstyrelsens rapport om legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvård (2014) som utgångspunkt. Det är rimligt att anta att ett beslut om examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården följs av att examen blir legitimationsgrundande. Stockholms läns landsting väljer därför att i detta yttrande kort kommentera även ett eventuellt införande av legitimation för kuratorer.

Stockholms läns landsting anser att legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården är bra ur ett patientsäkerhetsperspektiv. Det ger både en säkerhet och trygghet för patienten liksom en tydligare roll för kuratorn i sitt arbete inom hälso-och sjukvården.

Argumenten för att skapa yrkesexamina som är legitimationsgrundande torde vara relevant för verksamheter även utanför hälso-och sjukvården, t.ex. för skolkuratorer, inom ungdomsmottagningar, äldrevård och socialtjänst. Det är angeläget att ta ett helhetsgrepp vid större förändringar av den typen.

Stockholms läns landsting anser att konsekvensanalyserna, särskilt ur ett arbetsgivarperspektiv, i UKÄ:s rapport inte är tillräckliga. Det saknas analyser av de ekonomiska konsekvenser förslaget medför samt de konsekvenser det kan innebära för framtida kompetensförsörjning av kuratorer inom hälso-och sjukvården.

Utbildningens innehåll och omfattning
Stockholms läns landsting instämmer i förslaget att den nya examen ska vara placerad på avancerad nivå.

Landstinget vill påpeka att utbildningen till Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen blir lång, 270 högskolepoäng (210+60), vilket medför en risk för att intresset för examen påverkas negativt jämfört med en kortare utbildning. Incitamenten för utbildningen behöver tydliggöras, stärkas och framhållas.

Landstinget menar att det vore en fördel att istället se över hela socionomutbildningen och ta ett samlat grepp om utbildningsstrukturen för socionomer. Detta mot bakgrund av de negativa konsekvenser den föreslagna längden riskerar att få samt att socionomutbildningen har stora variationer beroende på lärosäte, vilket UKÄ redovisar i sin rapport.

Det är av största vikt att ekonomiska medel tillförs till lärosätena för att kunna tillhandahålla en tillräcklig dimensionering av platser och med ett högkvalitativt innehåll.

Stockholms läns landsting delar UKÄ:s syn på att en del av utbildningen ska vara verksamhetsförlagd, VFU. Ersättning till landstinget, på en nivå som täcker kostnaderna för VFU, måste säkerställas. Redan idag är nivån på VFU-ersättningen för socionomstudenter för låg för att täcka de faktiska kostnaderna.

Poängomfattning av det självständiga arbetet
Stockholm läns landsting instämmer i UKÄ:s förslag att omfattningen av det självständiga arbetet inte ska specificeras. Landstinget menar att det är en fördel om det kan formas i nära samverkan med arbetsgivarna.

Examensnamn
Stockholms läns landsting tycker att förslaget till examensnamn – hälso- och sjukvårdskuratorsexamen är bra.

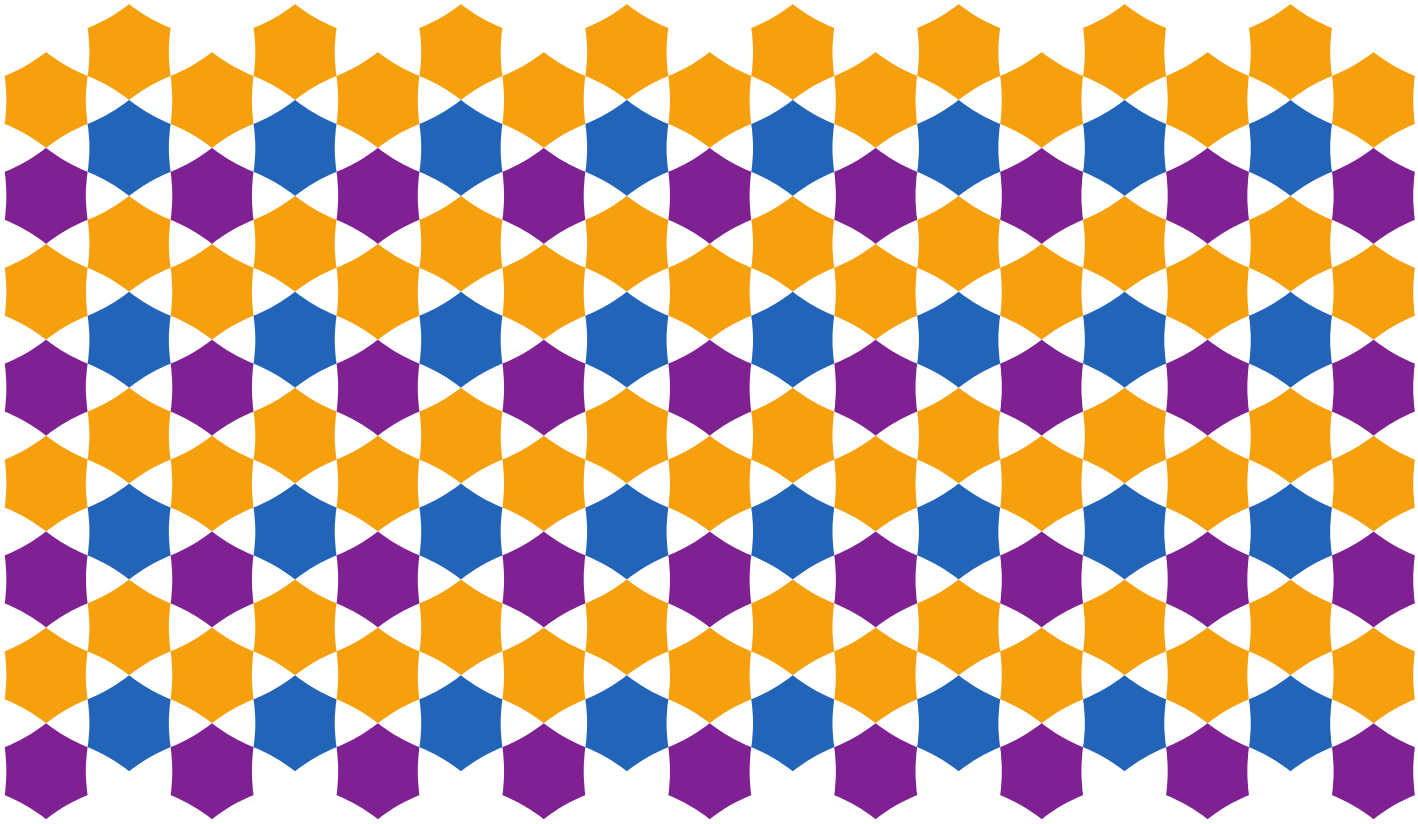
Förslag till examensbeskrivning
Landstinget menar att det på tydligare sätt borde framgå av examensbeskrivningen att hälso-och sjukvårdskuratorerna ska ha kunskaper och förmågor kring behandlingsarbete och samtalsmetodik.

LS 2017-0714

UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården

Redovisning av ett regeringsuppdrag

RAPPORT 2017:5

Rapport 2017:5

Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården – redovisning av ett regeringsuppdrag

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2017
Författare: Tomas Egeltoft, Aija Sadurskis, Jana Hejzlar

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Sammanfattning 5
1. Inledning 6
1.1. Uppdraget 6
1.2. Bakgrund 6
1.3. Genomförande av uppdraget 7
2. Utbildningens innehåll och omfattning 8
2.1. Innehåll och omfattning 8
2.2. Konsekvenser av en omfattning om 60 eller 30 högskolepoäng 10
3. Poängomfattning för det självständiga arbetet (examensarbetet) 12
3.1. Det självständiga arbetets omfattning 12
3.2. Konsekvenser av att inte specificera omfattningen 13
4. Examensnamn 14
5. Examina som motsvarar socionomexamen 15
5.1 Tillämpliga delar av högskoleförordningen 15
5.2. Socionomutbildningens utformning 15
5.3. Alternativa yrkesexamina 16
5.4. Alternativa generella examina 16
5.5. Bedömning av motsvarande examen 17
6. Förslag till examensbeskrivning 18
Bilaga 1. Interna och externa arbetsgrupper 20
Bilaga 2. Genomförda intervjuer 21

Sammanfattning

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag att lämna förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården. UKÄ ska även föreslå ett namn för denna examen och om examen ska uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 30 eller 60 högskolepoäng samt föreslå poängomfattning för det självständiga arbetet. I förutsättningarna anges att kraven för behörighet ska vara avlagd socionomexamen eller motsvarande examen på grundnivå och att UKÄ ska belysa och lämna förslag på möjliga utbildningar som kan anses motsvara socionomexamen. I förutsättningarna för uppdraget gäller även att Socialstyrelsens rapport *Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården* ska beaktas.

UKÄ menar att det är viktigt att en ny yrkesexamen blir en väl integrerad del i det svenska högskolesystemet och att de generella krav som finns i examensordningen för samtliga examina även ska gälla för den nya examen.

När det gäller det erforderliga innehållet i den nya examen, uttryckt i de kunskaper, färdigheter och förmågor som krävs för att klara att arbeta som kurator inom hälso- och sjukvården, har det som framkommit i UKÄ:s arbete med uppdraget i stort sett sammanfallit med det som Socialstyrelsen föreslog i sin rapport. UKÄ:s förslag till examensbeskrivning inkluderande kunskaps-, färdighets- och förmågemål samt övriga krav finns i kapitel 6.

UKÄ föreslår att den nya yrkesexamen får namnet *Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen,* att den placeras på avancerad nivå med en omfattning på 60 högskolepoäng, och att det självständiga arbetets omfattning inte specificeras.

Enligt UKÄ:s bedömning finns det ingen annan yrkesexamen som motsvarar socionomexamen. UKÄ menar även att det inte är möjligt att ange om några utbildningar som leder till en generell examen kan anses motsvara socionomexamen. Eftersom lärosäten har möjlighet att ställa upp krav på särskild behörighet i form av yrkesverksamhet kan de dock anta andra än socionomer till utbildning till hälso- och sjukvårdskurator genom att vid antagningen bedöma att en generell examen, eventuellt tillsammans med yrkeserfarenhet motsvarar en socionomexamen.

1. Inledning

1.1. Uppdraget

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) fick i mars 2016 i uppdrag att föreslå hur en examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården ska utformas. Enligt uppdraget ska UKÄ även föreslå ett namn för denna examen och om examen ska uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 30 eller 60 högskolepoäng, inklusive en redogörelse för konsekvenserna av båda alternativen.

I uppdraget angavs att kraven för behörighet till utbildningen till kurator inom hälso- och sjukvården ska vara avlagd socionomexamen eller motsvarande examen på grundnivå och att UKÄ ska belysa och lämna förslag på möjliga utbildningar som kan anses motsvara socionomexamen. Dessutom angavs att UKÄ ska ge förslag på möjlig poängomfattning för det självständiga arbetet och redogöra för konsekvenserna av att fastslå denna omfattning.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 28 februari 2017.

1.2. Bakgrund

Socialstyrelsen fick i maj 2013 i uppdrag av regeringen att utreda behovet av en legitimation för kuratorer i hälso- och sjukvården (S2013/3447/FS). I det uppdraget ingick även att föreslå vilken utbildning som bör ligga till grund för en eventuell legitimation samt att redovisa ekonomiska, organisatoriska, författningsmässiga och övriga konsekvenser som en legitimation bedömdes medföra.

Socialstyrelsen redovisade uppdraget med rapporten *Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvård* (2014). I den gör Socialstyrelsen bedömningen att det ur patientsäkerhetsperspektiv finns skäl att införa legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården och föreslår därför att en sådan legitimation införs. Socialstyrelsen föreslår även att en legitimationsgrundande vidareutbildning i socialt arbete inom hälso- och sjukvård omfattande 30 högskolepoäng införs som leder till examen som hälso- och sjukvårdskurator.

I uppdraget till UKÄ angavs att ovanstående rapport från Socialstyrelsen ska ”tjäna som underlag och beaktas” samt att uppdraget ska utföras i nära dialog med Socialstyrelsen. Dessutom ska företrädare för universitet och högskolor, för professionerna och för huvudmän inom hälso- och sjukvården samt andra aktörer som UKÄ bedömer som nödvändiga ges möjlighet att på lämpligt sätt lämna synpunkter utifrån sina respektive kunskapsområden.

1.3. Genomförande av uppdraget

Ovan nämnda rapport från Socialstyrelsen har varit ett av huvudunderlagen i arbetet med detta uppdrag. Rapporten innehåller väsentlig information om bland annat vilka huvudsakliga arbetsuppgifter befintliga kuratorer inom hälso- och sjukvården har, vilka kunskapsområden som behöver förstärkas jämfört med de kunskaper och färdigheter som erhålls under socionomutbildningen och hur yrkesverksamma kuratorer på olika sätt har tillägnat sig dessa kompetenser. Detta underlag har UKÄ kompletterat med en kartläggning över aktuellt innehåll i socionomutbildningarna och litteraturstudier, samt med intervjuer med yrkesverksamma kuratorer, arbetsgivare och forskare inom området. Det huvudsakliga arbetet har bedrivits av en projektgrupp inom UKÄ. Gruppen har vid fem tillfällen haft informations- och diskussionsmöten med en från Socialstyrelsen utsedd utredare. En referensgrupp bestående av representanter för universitet och högskolor som ger socionomutbildning, för kuratorsprofessionen och för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna har följt arbetet. Möten med referensgruppen har genomförts vid fyra tillfällen. En sammanställning över vilka som har ingått i de olika arbets- och referensgrupperna finns i bilaga 1.

Totalt sex intervjuer har genomförts, fyra med yrkesverksamma kuratorer inom olika verksamhetsområden och med olika huvudmän inom hälso- och sjukvården, en intervju med en offentlig arbetsgivare och en intervju med en aktiv forskare inom ämnesområdet. Bilaga 2 innehåller en sammanställning över datum för dessa intervjuer, deltagare och huvudfrågor som behandlades.

2. Utbildningens innehåll och omfattning

2.1. Innehåll och omfattning

I uppdraget ingår att UKÄ ska överväga om den nya yrkesexamen ska uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 30 eller 60 högskolepoäng samt även redogöra för konsekvenser av båda alternativen.

Socialstyrelsens skriver i sin rapport[1] att den nya utbildningen bör ge studenten fördjupade kunskaper, färdigheter och förmågor om sociala faktorers konsekvenser för ohälsa, sjukdom och skador och om hur biopsykosociala synsätt påverkar synen på hälsa, ohälsa och sjukdom. Studenten behöver även ha kunskap om olika sjukdomstillstånd och behandlingar, om teori, metod, dokumentation och utvärdering av socialt arbete i hälso- och sjukvård, samt om hälso- och sjukvårdens system, begrepp och juridik. Socialstyrelsen menar även att det är angeläget att den nya utbildningen integrerar teori, praktik och professionsspecifika kunskaper, färdigheter och förmågor. Enligt Socialstyrelsens bedömning ryms de nämnda kunskapsmomenten inom 30 högskolepoäng och de bedömer att ett självständigt arbete inte behöver ingå. Den nya examen föreslås vara placerad på avancerad nivå. Socialstyrelsen anser att ett självständigt arbete inte behöver ingå då ett sådant arbete omfattande 15 högskolepoäng redan ingår i socionomexamen. Anledningen att den nya examens totala omfattning inte bör vara större än 30 högskolepoäng, menar Socialstyrelsen, är att det inte är rimligt att den sammanlagda omfattningen för socionomexamen och den nya examen blir mer omfattande än en yrkesexamen på grundnivå tillsammans med en magisterexamen eller en kortare yrkesexamen på avancerad nivå.

UKÄ håller med Socialstyrelsen om att den nya yrkesexamen ska vara placerad på avancerad nivå. Eftersom behörighetskravet till den nya utbildningen ska vara avlagd socionomexamen eller motsvarande examen på grundnivå menar UKÄ att den nya examen ska placeras på avancerad nivå. Det finns fem exempel på att en yrkesexamen på avancerad nivå bygger vidare på en examen på grundnivå. Två exempel är barnmorskeexamen och specialistsjuksköterskeexamen, som båda kräver avlagd sjuksköterskeexamen. Psykoterapeutexamen, speciallärarexamen och specialpedagogexamen är de andra tre yrkesexamina på avancerad nivå som kräver tidigare examina som kan ligga på antingen grundnivå eller avancerad nivå. Exempelvis är kraven för psykoterapeutexamen avlagd socionomexamen som ligger på grundnivå, eller avlagd psykologexamen eller läkarexamen som båda ligger på avancerad nivå. Gemensamt för samtliga befintliga yrkesexamina på avancerad nivå som bygger på en tidigare examen är att deras omfattning varierar mellan 60 och 90 högskolepoäng. Barnmorskeexamen omfattar 90 högskolepoäng, specialistsjuksköterskeexamen 60 eller 75 högskolepoäng beroende på

[1] Socialstyrelsen (2014), *Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården*. Rapport 2014-4-21.

inriktning, psykoterapeutexamen omfattar 90 högskolepoäng och de båda nämnda lärarexamina omfattar 90 högskolepoäng vardera. Flera kombinationer av yrkesexamina som bygger på varandra omfattar alltså totalt mer än de 240 högskolepoäng som Socialstyrelsen föreslår att socionomexamen och den nya examen tillsammans bör omfatta.

UKÄ menar att det är viktigt att en ny yrkesexamen blir en väl integrerad del i det svenska högskolesystemet och att de generella krav som finns i examensordningen för samtliga examina även ska gälla för den nya examen. Det gäller till exempel kravet på ett självständigt arbete som finns för samtliga befintliga examina på grundnivå och avancerad nivå. Den nya examen bör därför innehålla ett självständigt arbete. Det självständiga arbetets omfattning med mera behandlas i kapitel 3.

En ny yrkesexamens innehåll och omfattning beror självklart främst på vilka kunskaper, färdigheter och förmågor som krävs för att en från utbildningen examinerad person ska kunna verka på det avsedda yrkesområdet. UKÄ anser dock att det är olämpligt att inrätta en ny yrkesexamen om dessa kunskaper etc. kan erhållas genom en utbildning som enbart omfattar 30 högskolepoäng. Utbildningar som leder till examina bör ha en relativt stor omfattning i ett långsiktigt hållbart högskolesystem, medan kortare påbyggnadsutbildningar kan erbjudas i form av olika fort- och vidareutbildningsinsatser som inte ger en specifik examen inom högskolan.

När det gäller det erforderliga innehållet i den nya examen, det vill säga vilka kunskaper, färdigheter och förmågor inom olika delområden som krävs för att utföra arbete som kurator inom hälso- och sjukvården, har det som framkommit vid möten med referensgruppen, i intervjuer med yrkesverksamma kuratorer inom olika verksamhetsområden, med forskare inom området och med arbetsgivare inom hälso- och sjukvården varit samstämmigt. Dessa sammanfaller även i stort med dem som Socialstyrelsen föreslog i sin rapport, se ovan.

Eftersom socionomexamen eller motsvarande examen ska vara behörighetskrav till den nya examen har UKÄ gått igenom aktuella utbildningsplaner och kursplaner på samtliga lärosäten som ger socionomutbildning för att se vilka av ovanstående erforderliga delområden som ingår i utbildningarna och i vilken omfattning. Denna genomgång har även kompletterats med frågor till samtliga berörda lärosäten, inklusive till de tre lärosäten som inte har tillstånd för socionomexamen men som ger kandidatutbildningar i socialt arbete. En av frågorna var om lärosätet ger specifika kurser i socionomutbildningen inom området socialt arbete inom hälso- och sjukvård eller motsvarande, om så är fallet i vilken kurs eller i vilka kurser, omfattning i högskolepoäng, grundnivå eller avancerad nivå, i vilken termin kursen vanligen ingår, om kursen är obligatorisk eller valbar och hur stor andel av studentgruppen som läser den per år. En annan fråga var om moment inom detta område ingår som del i andra kurser inklusive motsvarande delfrågor som i den tidigare nämnda frågan. En tredje fråga gällde om hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), patientsäkerhetslagen (2010:659) och andra regelverk inom hälso- och sjukvården ingår i utbildningen, även här med samma delfrågor som ovan. En sista fråga var om

förändringar inom området har gjorts under senare år och om det finns planerade framtida ändringar. Svar erhölls från 14 av de 19 lärosäten som tillfrågades.

Genomgången av utbildnings- och kursplaner och svaren från lärosätena på ovanstående frågor visar att i nuläget är det mycket få lärosäten som ger specifika kurser inom området socialt arbete inom hälso- och sjukvården. Umeå universitet har i sin socionomutbildning en valbar kurs omfattande 15 högskolepoäng specifikt om detta område. Den är placerad på avancerad nivå och ges under termin sju i utbildningen och ungefär hälften av socionomstudenterna väljer kursen. Göteborgs universitet ger en obligatorisk kurs om 7,5 högskolepoäng inom relevant område som är placerad i termin sex. De ger även med oregelbunden periodicitet en valbar liknande kurs som Umeå universitets, omfattande 15 högskolepoäng, inom ramen för en masterutbildning i socialt arbete. Lunds universitet har tidigare gett en valbar kurs inom området med den ges inte för tillfället. Samtliga socionomutbildningar innehåller relativt mycket juridik, men moment om de lagar och förordningar som styr hälso- och sjukvården, till exempel hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen, ingår oftast inte alls eller i mycket liten omfattning. UKÄ anser att socionomexamen ger en mycket bra bas för den nya examen men fördjupningar och/eller breddningar i de delområdena som bör ingå i den nya examen saknas eller finns i mycket liten omfattning i utbildningsutbudet vid de flesta lärosätena. UKÄ menar därför att om en student ska kunna få tillräckligt djupa och/eller breda kunskaper, färdigheter och förmågor inom respektive nytt delområde är det nödvändigt med en större sammanlagd omfattning för den nya examen än de 30 högskolepoäng som Socialstyrelsen föreslår i sin rapport. UKÄ delar Socialstyrelsens uppfattning om att teori, praktik och professionsspecifika kunskaper, färdigheter och förmågor behöver integreras på ett effektivt sätt. Det finns många sätt att organisera och utforma en utbildning så att denna integration effektueras på ett bra sätt, och det är lärosätets ansvar, men vi menar att det i praktiken är nödvändigt att utbildningen innehåller en väl integrerad verksamhetsförlagd del, som är förlagd på en relevant arbetsplats inom hälso- och sjukvården.

Sammantaget bedömer UKÄ att den nya examen ska omfatta 60 högskolepoäng, inklusive krav på ett självständigt arbete, och att en del av utbildningen bör vara verksamhetsförlagd. Den nya examen ska vara placerad på avancerad nivå.

2.2. Konsekvenser av en omfattning om 60 eller 30 högskolepoäng

En konsekvens av att examen omfattar 60 och inte 30 högskolepoäng för studenterna är att de måste finansiera ytterligare en termins heltidsstudier, exempelvis genom ytterligare studiemedel. Yrkesverksamma kuratorer inom hälso- och sjukvården verkar dock i dag i stor utsträckning skaffa sig motsvarande kompetens genom egen försorg, vilket innebär att de redan kan ha denna kostnad, i form av obetald tjänstledighet. Hur en längre utbildning påverkar attraktionskraften jämfört med en kortare, det vill säga hur det påverkar efterfrågan på utbildningen, är svårt att uppskatta.

För staten innebär det längre alternativet dels ökade kostnader för studiemedel dels eventuellt behov av utökade takbelopp inom anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till de lärosäten som kommer att ha tillstånd att ge den nya examen. Den senare är dock svår att uppskatta av flera skäl. Främst för att ett examenstillstånd inte med automatik medför utökat takbelopp för lärosätet. Även om det vore en direkt riktad höjning så är det i nuläget svårt att beräkna den ökade kostnaden för staten om utbildningen omfattar 60 i stället för 30 högskolepoäng då varken den totala dimensioneringen av utbildningen dvs. antalet helårsstudenter och helårsprestationer och inte heller de ingående kursernas innehåll och därmed klassificering till ersättningsområden är kända.

För de lärosäten som får tillstånd att ge den nya examen innebär det längre alternativet jämfört med det kortare framför allt att ytterligare lärarresurser behövs. Eftersom UKÄ föreslår att en del av utbildningen bör vara verksamhetsförlagd är en konsekvens för lärosätena att de måste säkerställa att tillräckligt många relevanta platser finns tillgängliga genom nya avtal eller motsvarande med olika relevanta arbetsgivare, samt säkerställa att handledare utbildas.

Konsekvenserna för arbetsgivarna är att tillgången på nya kuratorer som har den nya yrkesexamen omfattande 60 högskolepoäng förskjuts minst ett halvår. Det är dock viktigt att påpeka att om en ny yrkesexamen införs så kommer det att ta minst 2–3 år innan personer med den nya examen finns tillgängliga på arbetsmarknaden. Det är den tid som krävs för att prövas för examenstillstånd, och sedan planera och genomföra utbildningen.

3. Poängomfattning för det självständiga arbetet (examensarbetet)

3.1. Det självständiga arbetets omfattning

En del i uppdraget är att lämna förslag på möjlig poängomfattning för det självständiga arbetet och belysa konsekvenserna av att fastslå poängomfattningen för detta arbete.

Socialstyrelsen menar i sin rapport[2] att den nya examen inte bör innehålla krav på ett självständigt arbete med hänvisning till att studenterna redan har gjort ett sådant arbete i socionomutbildningen.

UKÄ menar att detta inte är ett relevant skäl då samtliga examina på grundnivå och avancerad nivå har krav på ett fullgjort självständigt arbete (examensarbete). Motiven för detta krav finns angivna i propositionen *Ny värld – ny högskola* (2004/05:162) om den nuvarande examensordningen. Där anges bland annat att ”… att det självständiga arbetet är centralt för att bekräfta att studenten uppnått kraven för examen. I det självständiga arbetet visar studenten att han eller hon inte enbart har inhämtat kunskaper utan också kan tillämpa och vidareutveckla dessa med den grad av självständighet som krävs för att utöva det yrke som utbildningen förbereder för eller för att påbörja studier på nästa nivå. Mot denna bakgrund bör krav på självständigt arbete införas för samtliga examina på grundnivå och avancerad nivå. Omfattningen på det självständiga arbetet bör ställas i relation till omfattningen på de sammanlagda kursfordringarna för respektive examen.” Dessutom anges i propositionen även att ”I de fall då en skriftlig framställning inte är den lämpligaste formen för självständigt arbete bör andra framställningsformer användas.”

De befintliga kraven på omfattning för det självständiga arbetet varierar mellan olika examina, oftast 15 högskolepoäng på grundnivå och 15–30 högskolepoäng på avancerad nivå. För vissa examina finns det dock inget specificerat poängkrav för det självständiga arbetet. På avancerad nivå gäller detta för barnmorskeexamen, psykoterapeutexamen och specialistsjuksköterskeexamen. Det innebär att det är lärosätet som har examenstillstånd för någon av dessa tre examina som bestämmer poängomfattningen för det självständiga arbetet. Det kan medföra att poängomfattningen varierar mellan olika lärosäten som ger samma examen. Till exempel varierar de lokala kraven mellan 7,5 och 15 högskolepoäng vid lärosäten som ger barnmorskeexamen. Det förekommer också att studenten kan välja att göra antingen det kortare eller det längre examensarbetet.

[2] Socialstyrelsen (2014), *Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården*. Rapport 2014-4-21.

Anledningen till detta kan vara att lärosätet möjliggör för studenterna att efter avklarad utbildning erhålla dubbla examina, exempelvis både en yrkesexamen och en generell magisterexamen i ett visst huvudområde. Examensordningens poängkrav för det självständiga arbetet i en magisterexamen är alltid 15 högskolepoäng medan det lokala kravet för en viss yrkesexamen kan vara lägre, exempelvis 7,5 högskolepoäng. Studenter som önskar båda examina måste då göra det längre arbetet medan de som enbart önskar en yrkesexamen väljer att göra det kortare arbetet och ytterligare en kurs.

UKÄ anser dock att eventuella poängkrav för det självständiga arbetet för den nya examen inte ska grunda sig på att studenter ska ha möjlighet att efter en och samma utbildning erhålla två examina. Varje examen i det svenska högskolesystemet har unika nationella examensmål och det är inte alltid lämpligt att i en yrkesexamen försöka inkludera de specifika målen för både denna examen och målen för en viss generell examen.

UKÄ menar att det för en yrkesexamen på avancerad nivå som omfattar 60 högskolepoäng är en fördel att inte specificera poängkraven för det självständiga arbetet. Det ger de lärosäten som har eller får tillstånd att utfärda en examen med en sådan relativt liten omfattning en större flexibilitet i hur de organiserar och utformar sin utbildning, samt hur de säkerställer att alla studenter når de nationella examensmålen. Detta ställningstagande stöds även av det motiv som anges i den ovan nämnda propositionen om att omfattningen på det självständiga arbetet bör ställas i relation till den totala omfattningen för respektive examen. Detta är också realiserat i kraven för det självständiga arbetet i samtliga befintliga yrkesexamina med en motsvarande total omfattning.

UKÄ föreslår därför att det självständiga arbetets omfattning för den nya examen inte ska specificeras, i likhet med flera andra yrkesexamina på avancerad nivå.

3.2. Konsekvenser av att inte specificera omfattningen

För de lärosäten som får tillstånd att utfärda den nya examen blir, som redan nämnts, konsekvensen av att inte ange omfattningen för det självständiga arbetet att de har större frihet att utforma sin utbildning på det sätt som de finner mest lämpligt. För studenterna kan eventuella skillnader i upplägget av utbildningen göra det svårare att under studietiden byta mellan lärosäten. Det gäller dock inte enbart om omfattningen för det självständiga arbetet är olika, utan också till exempel om lärosätena ger olika kurser, och om kursernas inbördes ordning är olika. För arbetsgivare bör inte eventuella skillnader i omfattning för examensarbetet ha några konsekvenser eftersom de nationella examensmålen är desamma, det vill säga att studenterna ska uppnå samma kunskaper, färdigheter och förmågor.

4. Examensnamn

I uppdraget ingår att föreslå ett namn på den nya examen. I Socialstyrelsens rapport[3] diskuteras två förslag på namn: ”hälso- och sjukvårdskurators-examen” respektive ”hälso- och sjukvårdssocionomexamen”, där det förstnämnda är huvudförslag då det redan är en använd beteckning inom hälso- och sjukvården. Argumentet för det andra förslaget är att den nya examen bygger vidare på en socionomexamen.

Namnen på befintliga yrkesexamina i högskoleförordningen är alltid knutna till yrken eller kompetenser och aldrig enbart till organisatoriska områden eller begrepp. I några fall är de dock kombinationer av profession och område, exempelvis folkhögskollärarexamen och sjukhusfysikerexamen. Det finns yrkesexamina på avancerad nivå som bygger vidare på examina på grundnivå, och där viss del av namnet ingår i båda, exempelvis specialistsjuksköterskeexamen och sjuksköterskeexamen eller speciallärarexamen och en tidigare lärarexamen, till exempel grundlärarexamen.

Kurator är en ofta använd benämning för den aktuella yrkesgruppen men att kalla den nya examen för kuratorsexamen menar UKÄ är olämpligt. Det skulle skapa en otydlighet då kurator används som yrkestitel eller motsvarande inom flera olika områden, till exempel för kuratorer inom hälso- och sjukvården och för kuratorer inom skolan. Benämningen används även i andra sammanhang, exempelvis för personer som arbetar inom museiverksamheter, för personer som organiserar olika typer av utställningar eller för personer som leder arbetet vid en studentnation. Det går inte heller att använda prefixen ”specialist” eller ”special” då det finns andra kuratorsområden som inte omfattas av den nya examen.

UKÄ anser inte heller att ”hälso- och sjukvårdssocionomexamen” är ett lämpligt namn. Den nya examen bygger visserligen på socionomexamen men med detta namn kan den uppfattas som en inriktning i socionomexamen.

UKÄ menar att Socialstyrelsens förstnämnda förslag, ”hälso- och sjukvårdskuratorsexamen” är ett lämpligt namn på den nya examen; i namnet kombineras relevant område och profession.

UKÄ föreslår därför att den nya yrkesexamen får namnet ”hälso- och sjukvårdskuratorsexamen”.

[3] Socialstyrelsen (2014), *Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården*. Rapport 2014-4-21.

5. Examina som motsvarar socionomexamen

Enligt uppdraget ska kravet för att antas till utbildningen till kurator inom hälso- och sjukvården vara avlagd socionomexamen eller motsvarande examen på grundnivå. UKÄ ska därför ”belysa och lämna förslag på möjliga utbildningar som kan anses motsvara socionomexamen”.

5.1 Tillämpliga delar av högskoleförordningen

UKÄ föreslår att den nya examen ska placeras på avancerad nivå. Eftersom det kommer att ställas krav på en tidigare examen blir bestämmelsen i 7 kap. 29 § högskoleförordningen (1993:100) om grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå tillämplig. Enligt denna bestämmelse har man grundläggande behörighet till ett utbildningsprogram som leder till en sådan yrkesexamen på avancerad nivå som enligt examensordningen förutsätter viss legitimation eller viss tidigare avlagd examen om man har den angivna legitimationen eller examen. Exempel på sådana examina är specialistsjuksköterskeexamen där det krävs av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska, eller speciallärarexamen där det ställs krav på viss lärarexamen.

Av bestämmelsen framgår också att även den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen uppfyller kravet för grundläggande behörighet. Detta gäller dock inte i fråga om utbildningsprogram som leder till en sådan yrkesexamen som förutsätter legitimation.

Lärosätena har dessutom genom 7 kap. 31 § högskoleförordningen möjlighet att själva ställa upp krav på särskild behörighet.

5.2. Socionomutbildningens utformning

Socionomutbildningen har förändrats över tid, till exempel genom att socionomexamen och social omsorgsexamen slogs samman 2007. Längre tillbaka fanns också en förvaltningsinriktning inom socionomutbildningen, som i dag motsvaras av till exempel personalvetarutbildning och utbildning med inriktning mot offentlig förvaltning. Det innebär att de socionomer som söker sig till utbildningen till kurator inom hälso- och sjukvården kan ha genomgått olika utbildningar, beroende på när de läste sin socionomutbildning. När socionomutbildningen ska jämföras med andra utbildningar måste man dock, enligt UKÄ:s uppfattning, utgå från nuvarande socionomutbildning.

Eftersom de nuvarande socionomutbildningarnas upplägg och innehåll kan variera mellan olika lärosäten måste socionomutbildningen definieras utifrån de nationella målen för socionomexamen. De mål som framför allt är specifika för socionomexamen är dels att studenten självständigt ska kunna utföra socialt arbete, inklusive att göra utredningar på individ-, grupp- och samhällsnivå och att utvärdera insatser, dels att studenten ska kunna tillämpa författningar inom det sociala området.

5.3. Alternativa yrkesexamina

Socionomexamen är på grundnivå och omfattar 210 högskolepoäng. Eftersom ingen annan examen på grundnivå har denna omfattning, måste det i praktiken räcka att en motsvarande examen omfattar 180 högskolepoäng. För socionomexamen krävs ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng och ett mindre omfattande arbete bör inte accepteras i en examen som ska anses motsvara en socionomexamen.

Den enda yrkesexamen som kan sägas likna socionomexamen är social omsorgsexamen. Denna examen försvann ur högskoleförordningen 2007 men kunde utfärdas till och med juni 2015. Utbildningen omfattade dock bara 100 poäng (150 högskolepoäng). UKÄ anser därför att denna examen inte kan anses motsvara en socionomexamen. Därmed finns det ingen annan yrkesexamen som motsvarar socionomexamen, enligt UKÄ:s bedömning.

5.4. Alternativa generella examina

En generell examen med lämplig fördjupning, baserad på ett utbildningsprogram eller på fristående kurser, kan också tänkas motsvara en socionomexamen. Tänkbara fördjupningar är framför allt socialt arbete, men även fördjupning inom sociologi eller psykologi kan vara lämplig. Utbildningar med dessa fördjupningar finns på flera lärosäten, exempelvis vid Högskolan i Halmstad och vid Södertörns högskola utfärdas kandidatexamen i socialt arbete, och Högskolan Väst ger en utbildning som leder till en kandidatexamen i socialt arbete och socialpedagogik. Utbildningen vid Södertörns högskola kan ligga till grund för en socionomexamen om den kompletteras med en termin vid Ersta Sköndal Bräcke högskola, genom ett samarbete mellan de två högskolorna. Några andra exempel på utbildningar som kan motsvara socionomexamen är kandidatprogram i socialpsykiatri och kandidatprogram i socialpedagogiskt arbete inom funktionshinderområdet vid Malmö högskola, samt kandidatprogram i socialpsykologi vid Högskolan i Skövde.

Utbildningar som leder till generella examina förbereder i de flesta fall inte studenten för yrkesverksamhet på samma sätt som yrkesutbildningar gör. Lärosätena är dock fria att lägga upp utbildning som till exempel leder till kandidatexamen, genom att inkludera verksamhetsförlagda moment. Det är därför enligt UKÄ:s mening inte möjligt att ange om några utbildningar som leder till en generell examen kan anses motsvara socionomexamen.

5.5. Bedömning av motsvarande examen

Socionomutbildning innehåller normalt verksamhetsförlagd utbildning och några av examensmålen är sådana att de lämpligen tillgodoses genom den verksamhetsförlagda utbildningen. Den som har en utbildning som jämförs med en socionomutbildning kan ha uppnått de färdigheter som verksamhetsförlagd utbildning ger på annat sätt. Av uppdraget framgår dock att behörighetskravet ska vara en motsvarande *examen*.

Enligt bestämmelserna om grundläggande behörighet för tillträde till avancerad nivå som redogjorts för ovan, ska lärosätena göra en bedömning om den sökande genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen och därmed uppfyller kravet på grundläggande behörighet. Genom denna bedömning kommer lärosätena att få ta ställning till om en sökande med till exempel en av de generella examina som beskrivits ovan anses ha en motsvarande examen. Som exempel på utbildningar där sådana bedömningar görs i dag kan nämnas utbildning som leder till psykoterapeutexamen. Av examensbeskrivningen för psykoterapeutexamen framgår att vissa yrkesexamina kan ligga till grund för en examen, men också andra motsvarande examina.

Lärosäten har möjlighet att ställa upp krav på särskild behörighet. Det kan vara att en sökande ska ha haft ett självständigt arbete med viss omfattning och med viss inriktning eller viss yrkeserfarenhet med en bestämd omfattning. Som exempel kan nämnas att flertalet lärosäten som särskild behörighet till speciallärarutbildning ställer krav på tre års yrkeserfarenhet som lärare.

Det innebär att ett lärosäte kan anta andra än socionomer till utbildning till hälso- och sjukvårdskurator genom att bedöma att en generell examen, eventuellt tillsammans med yrkeserfarenhet motsvarar en socionomexamen vid antagningen. Eftersom ett beslut om att någon inte är behörig kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan, finns det möjlighet att få lärosätets bedömning prövad.

6. Förslag till examensbeskrivning

Utifrån de i tidigare avsnitt angivna förslagen på vilka delområden som bör ingå i den utbildning som leder till den nya examen, dess totala omfattning, inklusive examensarbetets omfattning, har UKÄ utarbetat nedanstående förslag till examensbeskrivning för en ny yrkesexamen på avancerad nivå för kuratorer inom hälso- och sjukvården.

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Omfattning

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng. Därtill ställs krav på avlagd socionomexamen eller annan motsvarande examen.

Mål

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som hälso- och sjukvårdskurator.

Kunskap och förståelse

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten
- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för samspelet mellan sociala och psykosociala faktorer och ohälsa på individ-, grupp- och samhällsnivå,
- visa kunskap om och förståelse för hur ohälsa kan påverka individen och närstående, och
- visa kunskap om och förståelse för kriser, sorg, förluster och trauman.

Färdighet och förmåga

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten
- visa förmåga att självständigt utreda och bedöma individers sociala situation i relation till relevanta vård- och omvårdnadssituationer och med utgångspunkt i detta föreslå sociala och psykosociala insatser,
- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och dennas närstående planera, genomföra och följa upp sociala och psykosociala insatser på individ- och gruppnivå,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar, och
- visa förmåga att självständigt initiera och genomföra kvalitets- och utvecklingsarbete samt strukturera, analysera och utvärdera sociala och psykosociala insatser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten
- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)
För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt
För hälso- och sjukvårdskuratorexamen ska studenten ha fullgjort en verksamhetsförlagd del av utbildningen.

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Bilaga 1. Interna och externa arbetsgrupper

Projektgrupp, UKÄ
Tomas Egeltoft
Aija Sadurskis
Jana Hejzlar

Gemensam arbetsgrupp, UKÄ och Socialstyrelsen
Ann Holmberg, Socialstyrelsen
Tomas Egeltoft, UKÄ
Aija Sadurskis, UKÄ
Jana Hejzlar, UKÄ

Referensgrupp
Samhällspolitisk chef Ursula Berge, Akademikerförbundet SSR
Socialpolitisk strateg Kristina Folkesson, Vision
Universitetsadjunkt Katarina Hjortgren, Örebro universitet
Professionsstrateg Josefine Johansson, Akademikerförbundet SSR
Kurator Britt-Marie Johansson, Svensk kuratorsförening
Kurator Kristina Kolterud, Svensk kuratorsförening
Projektledare Christina Norlin Mistander, Sveriges kommuner och landsting
Universitetslektor Katarina Piuva, Stockholms universitet

Bilaga 2. Genomförda intervjuer

7 september 2016: Forskare, docent Catharina Gåfvels, Akademiskt primärvårdscentrum, Stockholms läns landsting.

16 september 2016: Kuratorerna Annika Åkvist, Eva Karlbom och Anna Korbutiak, Akademiska sjukhuset i Uppsala, och kurator Maud Karlsson, Primärvården, Landstinget i Uppsala län.

20 oktober 2016: Kuratorerna Christina Ling, Margareta Särnstedt, Linda Häger, Kalle Norwald, Cecilia Ström och Anne Andersson, Södersjukhuset i Stockholm.

27 oktober 2016: Kuratorerna Camilla Linderborg, Inger Gynning och Susanne Kortelainen, Prima Barn- och vuxenpsykiatri AB.

21 november 2016: Kuratorerna Christine Eriksson-Mattsson och Anna-Karin Luisti, Kungsgärdets vårdcentral i Uppsala.

23 november 2016: Avdelningschef Carin Renger och HR-strateg Elisabeth Waldén, Stockholms läns landsting.

De huvudsakliga frågeställningarna som ingick i samtliga intervjuer var:

- Vilka krav ställs för anställning som kurator?
- Vad arbetar en kurator inom hälso- och sjukvården främst med? Skiljer sig arbetsuppgifterna åt för en kurator beroende på till exempel arbetsgivare, enhetstillhörighet etc.?
- Vilka områden (kunskaper och färdigheter) behöver en kurator behärska för att klara arbetet? Vilka av dessa ingick inte i socionomutbildningen?
- Hur skaffar sig kuratorerna dessa erforderliga kunskaper och färdigheter? Är det till exempel via internutbildning, ytterligare högskoleutbildning, uppdragsutbildning etc. och vilka anordnar dessa utbildningstillfällen? Vem bekostar denna vidareutbildning?
- Hur samarbetar kuratorer med andra yrkesgrupper, inom och utanför den egna arbetsplatsen?
- Vilka förändringar har skett/sker av kuratorsyrket?
- Vilket är det bästa namnet på den nya examen?

Den förstnämnda intervjun innehöll även frågor och diskussioner om yrkesområdets historiska och möjliga framtida professionella utveckling och motsvarande om forskningen inom området.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapsnation. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

www.uka.se

